

**RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON**

OTSUS

Vaidlustusaja number	93-25/288221
Otsuse kuupäev	15.04.2025
Vaidlustuskomisjoni liige	Ulvi Reimets
Vaidlustus	Aktsiaseltsi Datel vaidlustus Riigi Tugiteenuste Keskuse riigihankes „Auditooriumite esitlusseadmed (Tartu Tervishoiu Kõrgkool)“ (viitenumber 288221)
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Aktsiaselts Datel, esindaja vandeadvokaat Taivo Ruus Hankija, Riigi Tugiteenuste Keskus, esindaja Meelika Liiv-Tamsar Kolmas isik, Aktsiaselts Hansab

RESOLUTSIOON

RHS¹ § 197 lg 1 p-i 8 ja § 192 lg 3 p-i 5 alusel

Jätta Aktsiaseltsi Datel vaidlustus läbi vaatamata.

EDASIKAEBAMISE KORD

Otsuse peale võib esitada kaebuse halduskohtule kümne päeva jooksul otsuse avalikult teatavaks tegemisest arvates (halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1).

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 09.01.2025 alustas Riigi Tugiteenuste Keskus (edaspidi Hankija) riigihangete registris avatud hankemenetlusena läbi viidavat riigihanget „Auditooriumite esitlusseadmed (Tartu Tervishoiu Kõrgkool)“ (viitenumber 288221) (edaspidi Riigihange).

Riigihange on jagatud kaheks osaks.

2. 08.04.2025 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Aktsiaseltsi Datel (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija otsustele lükata Vaidlustaja pakkumus Riigihanke osas 1 tagasi ja tunnistada Riigihanke osas 1 edukaks Aktsiaseltsi Hansab pakkumus.

---

¹ Riigihangete seadus

3. 14.04.2025 teavitas Hankija vaidlustuskomisjoni, et on Riigihanke menetluse RHS § 73 lg 3 p-i 6, lisateabe p-i 4.2.3 ning Riigi Tugiteenuste Keskuse peadirektori 30.03.2023 käskkirjaga nr 1-2/23/22 kinnitatud „Riigi Tugiteenuste Keskuse riigihangete korraldamise ja hankelepingtonde sõlmimise korra“ p-i 4.4.1 alusel kehtetuks tunnistanud (edaspidi Otsus). Otsust on Hankija põhjendanud järgmiselt:

„[---]

Hankelepingtonde punkti 3.3. kohaselt „Müüja tarnib ja paigaldab asja ostjaga kokkulepitud asukohta hiljemalt 01.05.2025. Asja täpne üleandmise aeg lepitakse kokku poolte esindajate vahel. Ostja kohustub asja vastu võtma.“ Hankelepingtonde punkti 10.1. kohaselt „Leping jõustub allkirjastamisest poolte poolt ja kehtib lepingujärgsete kohustuste täitmiseni, asi peab olema üle antud hiljemalt 01.05.2025.“

Riigihangete vaidlustuskomisjon edastas 09.04.2025 hankijale teate riigihankes vaidlustuse esitamise kohta hankija poolt 30.03.2025 tehtud pakkumuste vastavuse otsuse osas.

RHS § 200 lg 1 kohaselt teeb vaidlustuskomisjon vaidlustuse sisulise lahendamise kohta otsuse 30 päeva jooksul. RHS § 200 lg 4 kohaselt vaidlustuskomisjoni otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, HMS § 270 lg 1 kohaselt on kaebetähtaeg 10 päeva. Juhul kui hankija kohustub tegema uued otsused, kohaldub 14-päevane ooteaeg, mille jooksul on hankijal keelatud hankelepingtonde sõlmida. Arvestades viidatud asjaolusid, on hankija jõudnud arusaamisele, et hankelepingtonde sõlmimine ja asjade tarnimine ning paigaldus hiljemalt 01.05.2025 on muutunud vaidlustuse esitamise fakti tõttu võimatuks. Hankelepingtonde täitmine tagasiulatuvalt ei ole võimalik (TlnRnKo 3-09-1297 p 13, 14)

Vaatamata sellele, et hankija ei nõustu vaidlustuses esitatud etteheidetega ja on seisukohal, et hankemenetluses vastuvõetud otsused on õiguspärased, ei ole hankemenetlusega taotletavat eesmärki tänaseks enam võimalik saavutada.

Lisateabe p 4.2.3 kehtestab, et hankija võib põhjendatud vajaduse korral omal algatusel hankemenetluse kehtetuks tunnistada. Põhjendatud vajaduseks võib olla ka olukord, kui hankemenetluses ilmnenu ebakõlasid ei ole võimalik kõrvaldada ega hankemenetlust seetõttu ka õiguspäraselt lõpule viia. Hankijal ei ole käesolevas etapis võimalik hankelepingtonde muuta ning hankijal puudub õiguspärane võimalus hankelepingtonde sõlmimiseks riigihankes kehtestatud tingimuste kohaselt. Seoses sellega tunnistab hankija hankemenetluse kehtetuks.“

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

4. RHS § 197 lg 1 p-i 8 kohaselt lõpeb vaidlustusmenetlus vaidlustuskomisjoni otsusega jätta vaidlustus osaliselt või täielikult läbi vaatamata, kui ilmnevad käesoleva seaduse § 192 lg-s 3 sätestatud alused.

RHS § 192 lg 3 p-i 5 kohaselt jätab vaidlustuskomisjon vaidlustuse läbi vaatamata ja tagastab selle oma otsusega vaidlustajale, kui hankija on tunnistanud vaidlustatud riigihanke või otsuse kehtetuks või vaidlustaja väidetud õigusrikkumine on kõrvaldatud.

Kuna Hankija on Otsusega tunnistanud Riigihanke menetluse (sh osa 1) kehtetuks, esineb RHS § 192 lg 3 p-is 5 sätestatud alus vaidlustuse läbi vaatamata jätmiseks.

5. „Hankelepingtonde projekti“ p-dest 3.3. ja 10.1. tuleneb, et sõlmitavad hankepingud peavad olema täidetud hiljemalt 01.05.2025.

Vaidlustaja esitas Riigihanke osas 1 vaidlustuse 08.04.2025. RHS § 200 lg 1 kohaselt vaidlustuskomisjon teeb vaidlustuse sisulise lahendamise kohta otsuse 30 päeva jooksul arvates puudusteta vaidlustuse saamisest. RHS § 201 lg 2 kohaselt ei või hankija anda nõustumust hankelepingtonde sõlmimiseks enne 14 päeva möödumist RHS § 197 lg 1 p-ides 4 või 5 nimetatud otsuse (vastavalt vaidlustuse rahuldamata jätmise või rahuldamine) teatavaks tegemise päevast.

Hoolimata sellest, millise otsuse vaidlustuskomisjon oleks teinud, ei oleks Hankija saanud sõlmida hankelepingtonde enne 01.05.2025, kui Riigihanke alusdokumentide kohaselt oleks pidanud juba hankelepingtonde täidetud olema.

„Hankelepingu projekti“ p-e 3.3. ja 10.1. ei saa pärast pakkumuste esitamise tähtpäeva enam muuta.

Seega on õige Otsuses väidetud, et Riigihanke menetluse eesmärk ei ole enam saavutatav.

6. Vaidlustusmenetluse kulud

6.1. Riigilõiv

Kuna vaidlustus jääb läbi vaatamata, on Vaidlustajal õigus nõuda riigilõivuseaduse § 15 lg 1 p-i 5 alusel vaidlustuse esitamisel tasutud riigilõivu tagastamist. Riigilõivu 640 eurot tagastamise taotlus tuleb esitada vaidlustuskomisjonile vastavalt riigilõivuseaduse §-le 12.

6.2. Vaidlustaja lepingulise esindaja kulud

6.2.1. RHS § 198 lg 5¹ sätestab, et *kui vaidlustusmenetlus lõpeb käesoleva seaduse § 197 lõike 1 punkti 8 alusel põhjusel, et hankija on tunnistanud vaidlustatud riigihanke menetluse või otsuse kehtetuks või vaidlustaja väidetud õigusrikkumise kõrvaldanud, mõistab vaidlustuskomisjon oma otsusega hankijalt vaidlustaja kasuks välja vaidlustaja tasutud või tasumisele kuuluva eksperditasu ja lepingulise esindaja kulud põhjendatud ja vajalikus ulatuses, välja arvatud juhul, kui vaidlustatud riigihanke menetluse või otsuse kehtetuks tunnistamine või õigusrikkumise kõrvaldamine ei olnud tingitud vaidlustuse esitamisest.*

Seega Vaidlustajal on õigus lepingulise esindaja kulude välja mõistmisele vaid juhul, kui Riigihanke menetluse kehtetuks tunnistamine on tingitud vaidlustuse esitamisest.

6.2.2. Vaidlustuskomisjon leiab, et Hankija on oma vastuses õigesti viidanud Tartu Halduskohtu 31.01.2025 otsusele 3-24-2693, sest kohus on võtnud seisukoha just selles, kas RHS § 198 lg 5¹ alusel tuleb menetluskulud välja mõista.

Kulude välja mõistmiseks hindab vaidlustuskomisjon üksnes seda, kas Otsuse põhjendused on piisavalt veenvad järeldamiseks, et Riigihanke menetluse kehtetuks tunnistamine ei olnud tingitud vaidlustuse esitamisest.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et kaudselt tingis Riigihanke menetluse kehtetuks tunnistamise Vaidlustaja vaidlustus – vaidlustuse esitamine ei võimaldanud Hankijal sõlmida hankelepinguid, mistõttu pole võimalik neid täita hiljemalt 01.05.2025.

Kuid RHS § 198 lg-s 5¹ on silmas peetud seda, et vaidlustaja esindaja kulude välja mõistmiseks peab hankemenetluse kehtetuks tunnistamine tulenema mitte vaidlustuse esitamise faktist, vaid vaidlustuses toodud sisulistest asjaoludest. Vaidlustaja eesmärgiks oli enda pakkumuse tagasi lükkamise ja kaasatud Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsuste vaidlustamise kaudu sõlmida Hankijaga Riigihanke osas 1 hankeleping. Kuna Hankija ei tunnistanud Riigihanke menetlust (sh osa 1) kehtetuks seetõttu, et Vaidlustaja ja Kolmanda isiku pakkumuse suhtes tehtud otsused oleksid õigusvastased, siis Riigihanke menetluse kehtetuks tunnistamise otsus ei ole tingitud vaidlustuse esitamisest ja RHS § 198 lg 5¹ sätestatud koosseis Vaidlustajale kulude välja mõistmiseks ei ole täidetud.

Seega Vaidlustaja lepingulise esindaja kulud jäävad tema enda kanda.

(allkirjastatud digitaalselt)

Ulvi Reimets